

Učitel'ské noviny – způsoby chování při požárech (modelové situace), možnosti hašení požáru, hasicí přístroje (obecně), požární hlásiče

V rámci pravidelného cyklu článků věnovaných problematice ochrany člověka za běžných rizik a mimořádných událostí přinášíme další téma v tomto školním roce – hasicí přístroje. Věříme, že vyučující využijí tyto informace jako vhodnou doplňkovou pomůcku k plánování a realizaci výuky.

Autonomní hlásič požáru je jednoduché zařízení, které dokáže včas detekovat začínající požár (resp. kouř z požáru) a silným zvukovým signálem Vás upozorní na vznikající nebezpečí. Máte pak možnost zlikvidovat požár ještě v zárodku, popř. včas opustit ohrožený prostor a přivolat hasiče. Včasné zjištění požáru je totiž rozhodující pro záchranu lidských životů. Nemluvě o tom, že tak můžete předejít i větším finančním škodám.

Autonomní hlásiče požáru se většinou umisťují v částech bytu vedoucích k východu, popř. v centrální části bytu. Záleží na majiteli bytu, kolik hlásičů si do bytu pořídí. Pokud jde o zákonné požadavky, týká se povinnost vybavení domácností požárními hlásiči pouze nových či nově rekonstruovaných staveb.

Zařízení pro signalizaci požárů v budově můžeme rozdělit do dvou základních kategorií. Tou první je elektronická požární signalizace (EPS). Její využití je zejména ve výrobních a kancelářských prostorech, obchodních domech apod. Tyto objekty jsou díky nainstalované EPS připojeny na specializovanou ústřednu, která přijme signál o zachyceném kouři a předá ho dál, ve většině případů upozorní Hasičský záchranný sbor ČR přes tzv. pult centrální ochrany.

Druhou skupinu tvoří **autonomní hlásiče požáru** (kouře). Jedná se o jednoduché přístroje, které včas detekují vznikající požár a vyvolají poplach. Tyto hlásiče jsou určeny pro instalaci v našich domácnostech. Přístroj je napájen baterií, jejíž životnost může být až deset let.

Čidla hlásiče dokáží požár (resp. kouř z požáru) včas detekovat a silným akustickým signálem na něj upozorní uživatele domácnosti. Umožní tím nebezpečí zlikvidovat již v zárodku či ohrožený prostor včas opustit a přivolat hasiče. Ze zkušeností záchranářů plyne, že právě **včasné zjištění požáru je rozhodující pro záchranu lidských životů** a "hlásiče požáru" tak **výrazně zvyšují šance na přežití**. Nebezpečí hrozí např. v noci, kdy lidé spí a požár včas nezjistí. Tři ze čtyř obětí požárů neuhoří, ale zemřou kvůli nadýchání se toxických zplodin hoření. Kouř je rychlejší a tišší než oheň a i malý požár dokáže po pár minutách zaplnit byt vysoce toxickými zplodinami, které při několika vdechnutích způsobí bezvědomí a následně smrt člověka. Včasné varování nás může zachránit.

Dalším způsobem ochrany pro ty z nás, kteří ve svých domácnostech využíváme k topení či vaření plyn, je instalace **detektorů hořlavých plynů**. Již v případě velmi nízkých koncentrací

nebezpečných plynů jsou osoby upozorněny na jejich přítomnost pomocí zvukového a optického alarmu. Detektor vždy umístíme na stěnu v blízkosti zařízení.

Začlenění této problematiky v RVP ZV:

Člověk a jeho svět: Člověk a jeho zdraví - 1. období ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje zákl. pravidla bezp. chování účastníka sil. provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných + ČJS-3-5-02p + učivo;

2. období ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících MU + ČJS-5-5-04p + učivo: MU a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém.

Člověk a příroda: Chemie a společnost - CH-9-7-02 aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe + CH-9-7-03p zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka + učivo.

Člověk a zdraví: Výchova ke zdraví - VZ-9-1-15 aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, VZ-9-1-16 - uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i MU + VZ-9-1-16p + učivo.

Důležité pro 1 stupeň ZŠ:

- Žák rozezná oheň dobrý, který nám pomáhá a oheň zlý, který nám škodí;
- Žák chápe, že s ohněm si nemůže hrát.

Důležité pro 2 stupeň ZŠ:

- Žák chápe problematiku z prvního stupně a rozvíjí své znalosti dál;
- Žák ví, jak v případě zjištění požáru přivolat pomoc;
- Žák ví, jakým způsobem se může pokusit uhasit začínající požár;
- Žák ví, že zábavní pyrotechnika může být nebezpečná a že jí smí používat jen pod dozorem dospělých osob.

Za Vaši zpětnou vazbu budeme velmi rádi, prosím neváhejte se na nás obrátit, odpovíme na Vaše případné dotazy či připomínky.

Autor:

kpt. Mgr. Martina Talichová

Odbor ochrany obyvatelstva a krizového řízení - oddělení instruktáží a školení

MV-generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR

E-mail: martina.talichova@grh.izscr.cz

www.hzscr.cz